

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.379/21/2018.

A tanács tagjai: Uherné dr. Laczi Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: Masszi Építész Iroda Kft.
(Pécs, Aradi Vértanúk útja 8.)
A kérelmező képviselője: Dr. Bálint Tamás felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Pécs, Nap u. 18.)

Az ajánlatkérő: Pécsi Vasutas Sportkör
(Pécs, Verseny u. 11.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Komlódi Ügyvédi Iroda
Dr. Komlódi András ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Pécs, Felsőmalom u. 18.)

A beszerzés tárgya, értéke: Tervezési feladatok ellátása – PVSZK infrastruktúra fejlesztéshez kapcsolódó engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció elkészítése, tervezői művezetés ellátása - 140.000.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság az 1. kérelmi elemre megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését, ezért megsemmisíti a 2018. október 24. napján a kérelmező ajánlatának érvénytelenségéről hozott ajánlatkérői döntést, és az ezt követő valamennyi döntést.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem 2. kérelmi elemét elutasítja.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 2.000.000.-Ft, azaz kétmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 366.667.-Ft, azaz háromszázhatvanhatezer-hatszázhatvanhét forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 100.000.-Ft, azaz százezer forint igazgatási szolgáltatási díjat, 100.000.-Ft + Áfa, azaz százezer forint + Áfa képviselői munkadíjat, valamint 17.882.-Ft, azaz tizenhétézer-nyolcszáznyolcvankét forint további eljárási költséget.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A Pécsi Vasutas Sportkör 2017-2019. évekre vonatkozó centenáriumi sportinfrastruktúra-fejlesztési stratégiája megvalósításához szükséges intézkedésekről szóló 1706/2017. (IX. 22.) Korm. határozat 1. pontja rögzíti, hogy a Kormány egyetért a Pécsi Vasutas Sportkör részére bemutatott és általa megtárgyalt 2017-2019. évekre vonatkozó centenáriumi sportinfrastruktúra-fejlesztési stratégiájával (a továbbiakban: Stratégia) és támogatja annak megvalósítását - az ingatlanszerzésre fordítandó összegén felül – 4.595.721 ezer forint értékben.

Az ajánlatkérő a rendelkező részben meghatározott szolgáltatás megrendelése tárgyában a Kbt. II. Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárását a 2018. augusztus 10-én feladott, az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2018. augusztus 14-én 2018/S 155-356127 számon közzétett hirdetménnyel indította meg. Az ajánlatkérő a felhívást a 2018. szeptember 5-én közzétett 2018/S 174-395494, és a 2018. szeptember 28-án közzétett 2018/S 170-387418 számú korigendummal módosította.

Az eljárás elektronikus közbeszerzési azonosítója: EKR000404082018.

2. Az ajánlati felhívás II.2.4) pontjában az ajánlatkérő az alábbiakban ismertette a közbeszerzést: „A PVSK használatában lévő, Pécs, Verseny u. 11. alatti sporttelep (pécsi 19245/2 hrsz.), és a Pécs, Verseny u. 2. (pécsi 19157/4-ből kialakítandó 19157/15 hrsz.) alatti sportcsarnok sportinfrastruktúra fejlesztés során komplex tervezési feladatok ellátása.

A részletes tervezési program a közbeszerzési dokumentumokban található.

1. Az engedélyterv dokumentációja a 312/2012 Korm. rendelet alapján.

2. Közreműködés az engedélyek megszerzésében.

3. Kiviteli Tervdokumentáció a 191/2009 Korm. rendelet alapján.

A Megrendelő a Kiviteli Tervek Mellékleteként kéri a kivitelezés munkákhoz kapcsolódó Ütemtervet, mely az egyes létesítmények kivitelezését a maximálisan tervezhető párhuzamosságok mellett ütemezi, emellett:

- Sporttechnológiai tervek készítése sportlétesítményenként és sportáganként, külön sportlétesítményenként
- Parkterv készítése a teljes beruházási terület vonatkozásában
- Világítási és kijelző elhelyezési terv készítése sportáganként
- Technológiai terv a beléptetés vonatkozásában (mind a személy, mind a gépjárművek vonatkozásában)
- A média közvetítésekhez kapcsolódó infrastruktúra terv készítése
- Reklámhordozó felületek elhelyezésére vonatkozó terv, mind az elektronikus, mind a megvilágítás nélküli felületek vonatkozásában
- Biztonságtechnikai terv, mind az elektronikus mind a mechanikai berendezések vonatkozásában
- Akusztikai terv készítése a létesítmények használata során jelentkező hangterhelés kezelésére
- Karbantartási és üzemeltetési terv készítése

4. szakértői közreműködés a kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás során

5. tervezői művezetés.

Tervezéssel érintett fejlesztési területek (beruházási adatok):

Lelátó épület 1850 m²

Labdarúgó nagypálya (105x68) - NB III-as minősítésnek megfelelő méretű labdarúgó pálya (sportpálya)

Labdarúgó kispálya (20x40)

Labdarúgó csarnok (20x40) - kézilabda méretű pályát magában foglaló csarnok

Atlétika csarnok

Meglévő Klubház, irodaépület felújítása

Meglévő PVSZK csarnok kosárlabda edzőpálya, ökölvívó terem, Judo terem felújítása 1020 m²

Meglévő irodaépület átalakítása

Belső út, parkolók”

3. A felhívás II.2.5) pontjában az ajánlatkérő az értékelési szempontokat határozta meg:

„Minőségi kritérium - Név: 2. Teljesítési határidő (összesen: 150-240 nap) / Súlyszám: 25

Minőségi kritérium - Név: 3. A szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány képzettsége, tapasztalata / Súlyszám: 25

Minőségi kritérium - Név: 3.1. Megajánlott tervező rendelkezik sportlétesítmény tervezési tapasztalattal (maximum 6 db) / Súlyszám: 15

Minőségi kritérium - Név: 3.2. A Megajánlott tervező a jogosultság megszerzésétől számított gyakorlati ideje (0-84 hónap) / Súlyszám: 10

Ár - Súlyszám: 50”

4. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.3) M.2) pontjában az ajánlatkérő az alábbi műszaki, illetve szakmai alkalmassági feltételt írta elő: „M2) (Közös) AT a szerződés teljesítésére alkalmatlan, ha nem rendelkezik a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti jogosultsággal rendelkező, vagy a jogosultság megszerzéséhez szükséges képesítési minimumkövetelménnyel és a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletben előírt szakmai gyakorlati idővel rendelkező, a teljesítésbe bevonni kívánt, legalább az alábbi végzettséggel, képzettséggel rendelkező szakemberekkel:

a) legalább 1 fő É jogosultsággal rendelkező vezető tervezővel,

b) legalább 1 fő G jogosultsággal, és legalább 3 éves tapasztalattal rendelkező tervezővel,

c) legalább 1 fő V jogosultsággal és legalább 3 éves tapasztalattal rendelkező tervezővel.

Az M2. a. szakember tekintetében ajánlatkérő a vonatkozó, szakmagyakorlási jogosultságot szabályozó jogszabály szerinti szakirányú, illetve azzal egyenértékűnek tekintett végzettséget,

illetve a jogosultság megszerzéséhez szükséges szakmai gyakorlati időt meghaladó gyakorlati időt nem írt elő, azt a 3.2. sz. értékelési szempont keretében értékeli.”

5. A felhívás VI.3) 10. pontja szerint „Az ajánlat szakmai részeként csatolni kell az árazott költségvetést”.

6. A felhívásához az ajánlatkérő dokumentációt is készített, amely tartalmazta egyebek mellett az általános ajánlattételi feltételeket, a nyilatkozatmintákat, a szerződéstervezetet, a műszaki leírást.

A Dokumentáció 1. kötet 2. fejezetében az ajánlatkérő rögzítette, hogy az egyösszegű ajánlati árak „tartalmaznia kell a szerződés teljesítésével kapcsolatosan ajánlattevőnél felmerült valamennyi költséget és díjat, további díjat vagy költséget ajánlattevő semmilyen jogcímen nem érvényesíthet Ajánlatkérővel szemben. Az ajánlati árak fix összegűnek kell lennie, vagyis az ajánlattevő semmilyen formában és semmilyen hivatkozással sem tehet változó árat tartalmazó ajánlatot. A nettó egyösszegű ajánlati ár részletezését az ajánlattevőnek a tételes árazott költségvetés csatolásával kell alátámasztania az ajánlatban.”

7. Az ajánlatkérő a részletes ártáblázat mintáját az alábbiak szerint adta meg:

	Feladat megnevezése		Ajánlati ár (nettó HUF)
1.	Engedélyezési tervdokumentáció készítése	35 %	
2.	Közreműködés az engedélyek megszerzésében	5 %	
3.	Kiviteli Tervdokumentáció készítése	50 %	
4.	Szakértői közreműködés a kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás során	5 %	
5.	Tervezői művezetés	5 %	
Összesen:			

8. A szerződéstervezet 4. pontjában az ajánlatkérő az alábbiak szerint határozta meg a díjazás feltételeit: „4.1 Tervezői díj. A jelen szerződésben meghatározott Feladatok szerződésszerű teljesítéséért Tervező, Tervezői Díjra jogosult, melynek teljes nettó összege ...,- Ft + ÁFA, azaz ... forint + ÁFA. A Tervezői díj magában foglalja a korlátlan és kizárólagos felhasználási jog ellenértékét.

Előleg: Megrendelő a Kbt. 135. § (8) bekezdése alapján előleget biztosít. Az előleg mértéke: a szerződésben foglalt - általános forgalmi adó nélkül számított - teljes ellenszolgáltatás 20 %-ának megfelelő összeg. Az előleg a végszámlában kerül elszámolásra. Az előleget Megrendelő legkésőbb a szerződéskötést követő 8 napon belül köteles kifizetni, előlegbekérő dokumentum alapján.

- 1.) Engedélyezési tervdokumentációk átadásakor a Tervező a Tervezői díj 35 %-ra jogosult
- 2.) Engedélyek kézhezvételekor a Tervező a Tervezői díj 5 %-ra jogosult
- 3.) Kiviteli tervdokumentációk átadásakor a Tervező a Tervezői díj 50 %-ra jogosult
- 4.) A vállalásba adás lezárásakor (valamennyi beruházásra vonatkozó kivitelezővel történő szerződéskötés) Tervező a Tervezői díj 5 %-ra jogosult
- 5.) A tervezői művezetés lezárultakor (valamennyi építési beruházás műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásakor) Tervező a Tervezői díj 5 %-ra jogosult (a tervezői művezetésre vonatkozó részösszeg tekintetében a megvalósítandó építési beruházás ütemeihez illeszkedően részszámlákat benyújthat).

4.2 Díj megfizetése, számlázás. A tervezési díj összegéről - a Megrendelő által elfogadott és aláírt teljesítési igazolást követően - Tervező számlát állít ki, amelyet Megrendelőhöz eljuttat. A számlán szereplő összeget Megrendelő a kézhezvételtől számított 15 (tizenöt) napon belül átutalja Tervező ... számú számlájára.

4.3. A tervezési díj tartalmazza az összes vizsgálat, becslések, szakvélemények, egyeztetések költségét. Megrendelő fizeti a jogszabályok alapján közvetlenül a hatóságoknak fizetendő, az engedélyeztetési eljárásokhoz kapcsolódó valamennyi költséget (pl. illeték).

4.4 Tervező számlájának a jogszabály által előírt alaki és tartalmi követelményeken túlmenően, a megrendeléssel érintett projektre vonatkozó támogatási szerződésben vagy más a projektre vonatkozó előírásban kért többlet-elemeket is tartalmaznia kell.”

9. Az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírást a „Tervezési program” c. dokumentumban adta meg, amelyben rögzítette, hogy „A kivitelezéshez rendelkezésre álló forrás: „A Pécsi Vasutas Sportkör 2017–2019. évekre vonatkozó centenáriumi sportinfrastruktúra-fejlesztési stratégiája megvalósításához szükséges intézkedésekről szóló 1706/2017. (IX. 22.) Korm. határozat és az határozat alapján létrejövő Támogatási Szerződés.”

10. Az ajánlatkérő „Fejlesztések részletezése” között kiadott egy ún. áttekintő táblázatot a tervek készítéséről:

I Pécs, Verseny utca 11.						
Tervütemezés		Megnevezés	Becsült mennyiség (db)	Becsült, igényelt terület (m2)	Férőhely(fő, db)	Egyéb specifikáció
1.TERVM ODUL	AI	Lelátó épület	1	1850	800 fő	3 szintes
		Labdarúgó nagypálya (105x68)	1	9000		élőfüves
		Labdarúgó kispálya(20x40)	2	2000		műfüves
		Belső út, parkolók, parkosítás		7200	kb.110 db	
2.TERVM ODUL	A2 /1	Labdarúgó csarnok (20x40)	1	1350		100 férőhelyes lelátó
		Labdarúgó öltözők	4+2	150	4x20 és 2x4fő	
		Labdarúgó kiszolgáló funkciók		140		
		Judo terem	1	300		
		Judo öltözők	2+1	77	2x20 és 12 fő	
		Judo kiszolgáló funkciók		115		
		Regeneráció; Rehabilitáció		330		
		Egyéb személyzet kiszolgálás gépészet		390		
Belső út, parkolók, parkosítás			680			

3.TERVM ODUL	A2 /2	Atlétika csarnok	1	230		
		Atlétika öltözők	4	150	4x20 fő	
		Atlétika futófolyosó	1	780		4 sávos
		Atlétika egyéb kiszolgálás		240		
		Belső út, parkoló, parkosítás		320		
4.TERVM ODUL	A3	Meglévő Klubház, irodaépület felújítása (1. sz)	1	200		
		Meglévő öltöző felújítása (2.sz)	1	150		
		Meglévő atlétikai öltöző (3. sz) bontása, parkosítás	1	150		
		ovi focipálya létesítése	2	200		
		Mobil lelátó telepítése	1		150fő	
		Kültéri kosárlabda pálya világítás	1			
Pécs, Verseny utca 2.						
5.TERVM ODUL		Meglévő PVSK csarnok kosárlabda edzőpálya, ökölvívó terem, Judo terem	3	1020		sportparketta

11. A 2018. szeptember 17. napi ajánlattételi határidőben az ajánlatkérő 3 ajánlatot bontott fel. A kérelmező, a TSPC Kft. és az Aedis Építészeti Stúdió és Kereskedelmi Kft. (egyéb érdekelt) nyújtott be ajánlatot. Az ajánlattevők az ajánlati árat az alábbiak szerint adták meg a részletes költségvetésükben:

	Feladat megnevezése	Kérelmező	Egyéb érdekelt	TSPC Kft.
1.	Engedélyezési tervdokumentáció készítése	34.125.000.-Ft	41.020.000.-Ft	66.150.000.-Ft
2.	Közreműködés az engedélyek megszerzésében	4.875.000.-Ft	5.860.000.-Ft	9.450.000.-Ft
3.	Kiviteli Tervdokumentáció készítése	48.750.000.-Ft	58.600.000.-Ft	94.500.000.-Ft
4.	Szakértői közreműködés a kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás során	4.875.000.-Ft	5.860.000.-Ft	9.450.000.-Ft
5.	Tervezői művezetés	4.875.000.-Ft	5.860.000.-Ft	9.450.000.-Ft
Ajánlati ár összesen (nettó HUF):		97.500.000.-Ft	117.200.000.-Ft	189.000.000.-Ft

A vállalt összes teljesítési határidő: kérelmező – 150 nap, egyéb érdekelt – 190 nap, TSPC Kft. – 150 nap.

12. A kérelmező az M.2) műszaki, illetve szakmai alkalmassági feltétel vonatkozásában az alábbi nyilatkozatot tette a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberekről:

Név	Végzettség	Szerződés teljesítésekor betöltendő funkció
M.P.	építész, vezető tervező	1 fő É jogosultsággal rendelkező vezető tervező
K.L.F.	okl. gépészmérnök	1 fő G jogosultsággal rendelkező tervező
V.B.	villamosmérnök	1 fő V jogosultsággal rendelkező tervező

13. Az ajánlatkérő 2018. szeptember 24-én arról tájékoztatta a kérelmezőt, hogy az ajánlati árát aránytalanul alacsony árnak minősítette, ezért a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján felhívta a kérelmezőt arra, hogy közölje a megajánlott árat megalapozó adatokat, nyújtson be számításokkal alátámasztott, objektív alapú indokolást.

Az indokolás kérésében az ajánlatkérő közölte, hogy „Az ajánlatkérő által rendelkezésre álló fedezet és becsült érték összege: nettó 140.000.000.-Ft, amelyhez képest Ajánlattevő ajánlati ára 69,64 %-ot tesz ki, azaz 30 %-kal alacsonyabb.

A kettő legmagasabb ajánlati ár átlaga jelen közbeszerzési eljárásban 153.100.000.-Ft összegű, amelyhez képest Ajánlattevő ajánlati ára 63,68 %-ot tesz ki, azaz 36 %-kal alacsonyabb.

A fentiek alapján a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján felhívjuk az ajánlattevőt, hogy az általa megajánlott ajánlati árat megalapozó adatokat, valamint a nettó ajánlati árra nézve számadatokkal és számításokkal alátámasztott, objektív alapú indokolást szíveskedjen benyújtani. (...)

Ajánlatkérő az 1996. évi LVIII. törvény 11. § (2) bekezdés g) pontja alapján Magyar Építész Kamara ajánlását és díjszabását („ÉPÜLETEK LÉTESÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS MÉRNÖKI SZOLGÁLTATÁSOK AJÁNLOTT DÍJSZABÁSA”) a meggyőződése körében az indokoláskérés megfogalmazása és elbírálása során felhasználja és figyelembe veszi. Az ajánlásban foglaltak szerint:

„Kirívóan alacsony ár: A Díjszabásban ajánlott díjak 67 %-ánál alacsonyabb díjak azzal a veszéllyel járnak, hogy azért a tervező már nem tud megfelelő minőséget szolgáltatni, a beruházás-lebonyolítóit, illetve a műszaki ellenőrt pedig a korrupció veszélyének tesszük ki. Az ilyen alacsony árak esetében mindig ajánlott vizsgálni annak indokát.” Ajánlatkérő a becsült érték meghatározása során figyelembe vett a díjszabásban foglaltakat, azokkal teljes mértékben egyetért: (...)

14. A kérelmező az előírt határidőben, 2018. szeptember 27-én benyújtotta az indokolását. A kérelmező bemutatott 10 fő szakági tervezőt, akit nyertessége esetén munkavállalóként rendelkezésre állnak. Közölte, hogy „további munkatársaink a párhuzamos munkáink száma, és az általuk indokolt erőforráselosztás függvényében, terheltségükre tekintettel, aktuális feladataik függvényében vesznek részt”.

A bemutatott szaktervezők és szerkesztők munkabérét a kérelmező 3 („A”, „B”, „C”) kategóriába sorolta. A munkabéreket és azokhoz rendelt járulékokat a 2018. évben hatályos szabályok alapján számolta ki, a kalkulációt az indokolásában bemutatta. A három „típusú” munkabér az alábbi volt:

vezető tervező – br. 800.000.-Ft/hó, 21 napra elosztva az 1 napra jutó bruttó bér: 25.000.-Ft

tervező – br. 600.000.-Ft/hó, 21 napra elosztva az 1 napra jutó bruttó bér: 18.000.-Ft

szerkesztő – br. 400.000.- Ft/hó, 21 napra elosztva az 1 napra jutó bruttó bér: 12.000.-Ft

A kérelmező csatolta a tervek előállításához szükséges élőmunka és egyéb költségek díjtáblázatát tételesen kibontva. Bemutatta a szerződés teljesítésével kapcsolatban felmerülhető valamennyi költségét, ideértve az adókat, az irodafenntartás költségeit, az adminisztratív költségeket, a használt programok költségeit és mindazon kiadásokat, melyek a szerződés teljesítése során felmerülhetnek.

A kérelmező azokra a költségekre, melyekkel nem számolt/számolhatott, illetőleg a nem várt kiadásokra tartalékot képzett, kimutatta továbbá a várható nyereséget is.

A díjtáblázatban rögzített adatok szerint a kérelmező 30 szakági tervezővel, szerkesztővel számolt összesen, az ő költségeire bruttó 57.141.000,- Ft költséggel számolt a művezetések költségeivel, összesen 135 alkalom, 2.625.000,- Ft, egyéb költségek összesen 13.455.000,- Ft, a tartalék összege 4.500.000,- Ft, az összes költség 81.173.500,- Ft, a kalkulált 16 % nyereség 16.326.500,- Ft, rezsiköltségek 113.000,- Ft. A kérelmező az iroda fenntartással kapcsolatos költségkalkulációjának alátámasztására csatolt közüzemi számlákat és utalt arra, hogy bár teljes fenntartási költséggel számolt, nyilvánvalóan kevesebb költsége fog felmerülni, hiszen az iroda nem csak a tárgybani szerződés teljesítésével foglalkozik.

A kérelmező az ajánlati ára alátámasztására bemutatta a Magyar Építész Kamara díjkalkulátora által készített számítást. Szöveges indoklásában kitért arra, hogy a Kamara díjszabása szerint a 8.765 négyzetméternyi funkcióját figyelembe vevő épület tervezési díja 101.300.000,- Ft+Áfa. A kérelmező az árajánlatát lényegileg az Építész Kamarai ár tervezési költségeinek 78 %-án adta meg.

15. A kérelmező előadta, hogy a Magyar Mérnöki Kamara épületekkel kapcsolatos tervezési szolgáltatásokra ajánlott díjszabása, amennyiben a megadott bekerülési költség a kivitelezési munkálatokra 3 milliárd forint, az ahhoz tartozó ajánlott tervezői díjszabás 140 millió Ft. Kérelmező ajánlati ára a Magyar Mérnöki Kamara díjszabás ajánlatának 70 %-a, mert a kérelmező tapasztalata szerint a piac ilyen értéket fogad el, és a versenyképességét ezzel az árképzéssel garantálni tudja. A kérelmező a Magyar Építész Kamara díjszabása alapján az alábbi kalkulációt csatolta:

Magyar Építész Kamara, ÉKS 2016.04-i kivitelezési fajlagos árakon		... sz. melléklet	AJÁNLOTT TERVEZÉSI DÍJ, alapszolgáltatások (építészet, statika, gépészet, ép.villamosság)		
Projekt: MÉK Építészeti Alkotások Ajánlott Díjszámítási Szabályzata alapján					
Költségbecslés és díjalapérték számítása				Nettó (eFt):	Bruttó (eFt):
Díjalap értéke (D _s) :				3 408 000	4 328 160
ÁFA mértéke: 27%					
Inflációs szorzó 2016.04.01.-hez: 1,000					
(aktuális inflációval korrigálható a csúszkával)					
Épületek becsült, fajlagos bekerülési költsége:	Nettó (eFt/m ²)	Nettó alapterület (m ²)	Nettó építési költség (eFt)	Bruttó építési költség (eFt)	
TELEPSZERŰ LAKÁS	231	0	0	0	
TÁRSASHÁZI LAKÁS	244	0	0	0	
városi foghíj, v. rehabilitációs TÁRSASHÁZI LAKÁS	277	0	0	0	
CSALÁDIHÁZ - LAKÁS (felvonó és légtechnika-szellőzőgép nélkül)	251	0	0	0	
CSALÁDIHÁZ - PINCE, GARÁZS (60%)	150	0	0	0	
TETŐTÉRI LAKÁS (75%)	186	0	0	0	
erkélyek, tetőteraszok (15%)	38	0	0	0	
CSALÁDIHÁZ, teljes belső felújítás (50%)	125	0	0	0	
IRODAHÁZ "A" magas ígérszint	362	0	0	0	
IRODAHÁZ "B" közép felszereltség	278	1 400	389 200	494 284	
IRODA "C", földszintes (ipartelep)	203	0	0	0	
ISKOLAÉPÜLET	238	0	0	0	
ÓVODA 200 fh., városi foghíj	258	0	0	0	
KÖRHÁZ (oktató)	307	0	0	0	
TORNATEREM (általános)	207	0	0	0	
TORNATEREM "A" 12x24m = 288 m2	177	0	0	0	
TORNATEREM "B" 16x30m = 480 m2	195	0	0	0	
TORNATEREM "C2" 27x45m = 1215 m2	249	2 700	672 300	853 821	
TANUSZODA "A" 1 medence / 136 m2 vízfelület	360	0	0	0	
TANUSZODA "B" 2 medence / 350 m2 vízfelület	341	0	0	0	
SPORT / RENDEZVÉNYCSARNOK, multifunkcionális	460	2 850	1 311 715	1 665 878	
TENISZ STADION (1000m2)	104	0	0	0	
ÉLŐFÜVES SPORTPÁLYA	695	0	0	0	
MŰFÜVES SPORTPÁLYA	90	0	0	0	

MÜEMLEK, és XIX.szdfordulós ép. belső felújítás	185	0	0	0
MÜEMLEK lakóépület teljes felújítás	398	0	0	0
kiemelt MÜEMLEK teljes, funkcióváltással	570	1 815	1 034 550	1 313 879
összes hasznos alapterület:		8 765 m²	3 407 765	4 327 862
2011. MÉK+MMK+DG-)	Díjszázalék iparági inflációs módosító szorzó:		K=	1,000
EGYÜTTMŰKÖDŐ TERVEZŐK DÍJFELOSZTÁSA DÍJOSZTÁLYOK ÉS TERVFÁZISOK SZERINT, (A) ÉS (B) VÁLTOZATBAN				
13.) Lakóépület			389 eFt/m ²	
egyszerű, 200 m2 alatti, legfeljebb 3 lakásos, átlagos igény szint estén			8 765 m ²	
családi ház, társasház, üdülőház, hétvégi ház,				
I. Díjosztály	Egyszerű feladat, egyszerű tervezési igény			0,6
Díjosztály korrekciók:				
a) építési költsége rögzített,				?
b) védettség alatt áll vagy védett környezetben létesül,				?
c) megvalósítása szokatlanul rövid vagy előreláthatóan hosszú idő alatt történik,				?
d) megvalósításához külföldi előírásokat, szabványokat is figyelembe kell venni,				?
e) tervszolgáltatása idegen nyelven történik,				?
f) különleges domborzatú területen létesül, vagy alapozásának kialakítása különleges,				?
g) tartószerkezeti megoldásai szokásos létesítményekhez képest különlegesek,				?
h) épületgépészeti megoldásai és üzemi berendezései különlegesek,				?
i) az építmény az ismételt felhasználás szándékával készült,				?
Díjosztály szorzó:			D_o=	0,6
Díjalap nettó: [eFt]		D_a=		3 408 000
Tervezési díjszázalék, díjosztály szorzó nélkül:			D _{1%} =	4,95%
Tervezési díjszázalék, díjosztály szorzóval:			D1 (%) x D_o =	2,97%
Tervezési díj alapszolgáltatások [nettó eFt]	H₁=	101 293	eFt + ÁFA	
$D_{1\%} = 7,7 \times \left(100.000.000 \times \frac{K}{D_a} \right)^{\frac{1}{8}}$				

16. A kérelmező nyilatkozott továbbá arról, hogy az elmúlt években több, mint 10 tervezési feladatot oldott meg hasonló árképzéssel Pécs Megyei Jogú Város és a Pécsi Tudományegyetem ajánlatkérők közbeszerzésein. A kérelmező az árendokolásához csatolta a hivatkozott szerződéseket.

A kérelmező előadta továbbá, hogy eredményesen, nyereséggel működő szakcég a tavalyi nettó árbevétele 138 millió Ft, adózás utáni eredménye 12,5 millió Ft volt. Az ajánlati árat sok éves tapasztalatai alapján felelősséggel és szakreferenciákra támaszkodva adta meg.

17. A kérelmező az ugyancsak 2018. szeptember 27-én kelt hiánypótlásában a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja szerint nyilatkozott arról, hogy a geodézia, a talajmechanika, a liftervezés, a minőségbiztosítás és a kútervezés a szerződésnek azon részei, amelyeknek teljesítéséhez alvállalkozót fog bevonni. A kérelmező nyilatkozott arról is, hogy nem vesz igénybe a Kbt. 66. § (6) bekezdés b) pontja szerinti alvállalkozót.

18. Az ajánlatkérő 2018. október 9-én a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján további indokolást kért a kérelmezőtől, az alábbi tartalomra:

- az alvállalkozókon kívül alkalmazott 30 fő tervező-szerkesztő tekintetében részletes és tételes munkáltatói infrastruktúra bemutatása, a munkavégzés helye, költségei, azok egzakt kalkulációja.
- bér/mérnöknap táblázatban kalkulált munkáltatói járulékok bemutatása,
- munkavállalók helyközi utazási költsége bemutatása,
- vizsgálati szakvélemények és hatósági egyeztetések díjai, költsége kimutatása az „építész vezető tervező és kollégái árában benne van” szempont elfogadhatatlansága szempontjából tisztázása,

- többlet tervezési tevékenységek kalkulálása akusztikai terv (G-ÉF), karbantartási és üzemeltetési terv, biztonságtechnikai terv készítése tekintetében kalkulálás bemutatása,
- „vállalkozásba adás” költsége kalkulálása az ajánlat „tervek előállításához szükséges élőmunka és egyéb költségek” nyilatkozat tekintetében bemutatása.

19. A kérelmező a 2018. október 12-én megadott indokolásában a munkáltatói infrastruktúra vonatkozásában közölte, hogy saját tulajdonú, két szintes, 140 négyzetméteres irodahelyiséggel rendelkezik Pécsen, melyben összesen 15 számítógépes munkaállomást alakított ki. Ismertette a telepített szoftvercsomagot és tervezői programot, tételesen bemutatta a munkaállomások főbb informatikai paramétereit.

Kifejtette, hogy évek óta „flexible seating” elvét követi, azaz a munkavállalóknak nincs saját asztala, gépe, minden nap ahhoz a munkaállomáshoz ülnek, amelyik alkalmas az aznapi feladataik elvégzésére. Kérelmező csatolta az iroda alaprajzát bejelölve rajta a munkaállomásokat és fényképeket is csatolt nyilatkozatának alátámasztására. Közölte, hogy az iroda megfelelő infrastruktúrát biztosít egyidejűleg legalább 15 szakember számára, bár a teljesítéshez 30 szakember közreműködésével számolt, ez nem jelenti azt, hogy a 30 embernek egyidejűleg folyamatosan együtt kell dolgoznia. A szakemberek együtt-dolgozási aránya az elvégzendő munkarészek egymásra épülése és az organizáció fényében max. 40-45 %-os értékre tehető.

A kérelmező közölte, hogy a munkáltatói infrastruktúra közvetlen költségeit az alábbi költségsorokon szerepeltette az indoklásában:

Iroda (saját tul.) rezsiköltség 5 hónap: 600.000

Dokumentálás: 650.000

Szoftverhasználat, irodai háttér: 860.000

Üzemanyag, kopóanyag: 500.000

Szoftverfrissítés: 2.800.000

Festékpapírok, papír: 150.000

Tartalék: 600.000

20. A szociális hozzájárulás adóra és szakképzési hozzájárulást illetően közölte, hogy a korábbi árindoklásában bérkalkulátor segítségével részletesen bemutatta, hogy milyen járulékokkal számolt (a kalkulátorban külön soron feltüntetésre került pl. a szociális hozzájárulási adó-, szakképzési hozzájárulás, költségtartalom).

Hangsúlyozta, hogy az ártáblázatban a kerekítés szabályai szerint számolta ki a munkavállalók egy mérnöknapra jutó bérét, valamint az erre a mérnöknapra jutó, a munkáltató által fizetendő járulékok összegét. Ezeket az értékeket úgy kapta meg, hogy a munkáltatónak a munkavállaló foglalkoztatása kapcsán felmerülő valamennyi költséget alapul véve, annak 80 %-ával dolgozott, mivel a párhuzamosan futó projektekre tekintettel elképzelhetetlen, hogy a kérelmező szakemberei egyedül a tárgyi projekten dolgozzanak. A kérelmező számításai szerint az egy mérnöknapra eső munkaidő kb. 80 %-át fogja lekötni a tárgyi projekt, a maradék 20 %-ot egyéb munkákra kell fordítani. Emiatt életszerűtlen, hogy a munkavállalóval kapcsolatos valamennyi teher a tárgyi projekt vonatkozásában merüljön fel költségként. Az így kiszámolt munkáltatói költségeket (összes költség kb. 80 %-a) osztotta el a kérelmező a mérnöknapokra arányosan megjelenítve a munkáltatót terhelő bér és járulékok összegét. A kérelmező közölte továbbá, hogy valamennyi munkavállaló esetében általánosságban a legmagasabb összegű járulékokkal számolt, nem tüntette fel az egyes munkavállalók vonatkozásában érvényesülő járulékkedvezményeket, tehát a valóságban ennél kevesebb járuléktéher hárul a kérelmezőre, mint munkáltatóra.

A helyközi utazási költségekre vonatkozóan kérelmező közölte, hogy a munkavállalói számára ilyen költséget külön nem térít, azzal nem számolt. A városon belüli tankolás alatt

tipikusan az iroda és a helyszín közötti utazás, saját működés körében számolt üzemanyag költséggel.

Az „Áraban benne van” kifejezés grammatikai jelentését illetően a kérelmező közölte, hogy ezt úgy kell érteni, hogy az ajánlati ár azon része, mely a kérelmezői társaságot az építész vezető tervező és kollégái kapcsán felmerülő költségként jelent meg a kalkulációban, fedezi a szakvélemények megrendelői és hatósági egyeztetések díjait, amelyek a tervezési munkának folyamatosan részét képezik. Ez helyes értelmezéssel nem az „árukba”, hanem a munkaidőbe van kalkulálva. Kérelmező az egyeztetések indokolta munkaidővel és azok költségeivel számolt.

Az akusztikai tervezői hiányára a biztonsági terv és karbantartási üzemeltetési terv elkészítésével kapcsolatos ajánlatkérői kérdésre kérelmező közölte, hogy a feladat elvégzéséhez szükséges valamennyi költséggel számolt, és a bemutatott szakemberek között megtalálható a zaj- és rezgésvédelmi szakértői jogosultsággal rendelkező szakember is.

21. Az ajánlatkérő 2018. október 24-én arról tájékoztatta az ajánlattevőket, hogy közbenső döntéssel a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánította, mivel az „aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz”. Az érvénytelenség indokaként az alábbiakat rögzítette:

„Ajánlatkérő megvizsgálva és értékelve ajánlattevő indokolásait, az alábbi megállapításokat teszi:

Ajánlatkérő ismételt indokolásában kérte:

- Az árindokolásában ajánlattevő akként nyilatkozott, hogy - kivéve a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja szerint megjelölt részterületen közreműködő alvállalkozókat a szakági tervezőket, valamint minden közreműködő szakembert (indokolás 6. oldalán található felsorolás szerint 30 fő munkavállaló) a bérkalkulátor A-B-C szerinti munkabérrrel, nyertessége esetén munkavállalóként alkalmaz.

Ez alapján kérjük tételesen és részletesen mutassa be tervezőnként és szerkesztőnként külön-külön a szerződés teljesítéséhez szükséges munkáltatói infrastruktúra kialakítását (munkaállomás, szoftverek, szakági tervezési programok, stb.), a munkavégzés helyét, valamint mutassa be, hogy azok költségét hol kalkulálta az indokolásában.

Nem csatolta tervezőnként és szerkesztőnként külön-külön bemutatva a szerződés teljesítéséhez szükséges munkáltatói infrastruktúra kialakítását.

- Kérjük mutassa be, hogy a becsatolt bér/mérnöknap táblázatban hol kalkulálta a munkáltató által fizetendő bruttó bérköltség alapján számítandó munkáltatói járulékokat (szociális hozzájárulás adó, szakképzési hozzájárulás).

Ajánlattevő korábbi indokolásában akként nyilatkozott, hogy nyertessége esetén célzottan erre a munkára vonatkozóan alkalmaz munkavállalóként szakembereket, második indokolásában azt állítja „folyamatos, párhuzamosan futó projektjeinkre tekintettel elképzelhetetlen, hogy szakembereink egyedül tárgyi projekten dolgozzanak”, de ezzel kapcsolatban ajánlatkérőnek az a véleménye, hogy azért hajlította el ezen állítását, hogy utólag magyarázni tudja korábbi költségszámolását, melyben egyértelműen hiányzik a kalkuláció a munkáltatói terhek vonatkozásában. Az A-B-C bérkalkuláció során bemutatja a bérhez tartozó költségek összegét, azonban a „járulék” oszlopban kiszámolt összeg csak a munkavállalótól levont terhek összegét tartalmazza.

Ajánlatkérő határozottan azon a véleményen van, hogy az eredeti árindokolás 6. oldalán szereplő táblázatban megjelölt járulék összegek kizárólag csak abban az esetben eredményezik azokat a számszaki összegeket, melyek a táblázatban fel vannak tüntetve, ha azok csak a munkabérből levonandó, munkavállalót terhelő (munkaerőpiaci járulék 1,5 %, egészségbiztosítási járulék 7 %, nyugdíjjárulék 10 %) tételeket, valamint a levonandó SZJA-t veszik figyelembe.

Nem tartalmazzák viszont a járulék oszlopban szereplő összegek a szociális hozzájárulás adó (19,5 %), valamint a szakképzési hozzájárulás (1,5 %) összegét.

Konkrét példán bemutatva:

Az építész vezető tervező nettó munkabére 25.000.-Ft/nap (532.000.-Ft/21 nap). A munkabéréből levont járulékok és szja összege 268.000.-Ft/21 nap = 12.792.-Ft, kerekítve 13.000.-Ft/nap.

A kettő összege 38.000.-Ft/nap, 21 nappal szorozva 798.000.-Ft/hó, amely kerekítve 800.000.-Ft/hó bruttó munkabért jelent (ezen összeggel számolt ajánlattevő az árindokolás 6. oldal összesen oszlopban).

A bruttó munkabér alapján számított munkáltatói összes költség 968.000.-Ft. A 168.000.-Ft összegű munkáltatói járulék a bérkalkulátorban ugyan szerepel, azonban a 6. oldalon lévő táblázatban nem szerepel, ajánlattevő ott ezzel nem kalkulált.

Ez a hiányos kalkuláció mind a 30 fő esetén fennáll, mely alapján ez a nem kalkulált, hiányzó összeg 11.999.610.-Ft (kerekítve: 12.000.000.-Ft), melyre nincsen fedezet.

Ajánlattevő második indokolásában előadta, hogy „a munkáltatónak a munkavállaló foglalkoztatása kapcsán felmerülő valamennyi költséget alapul véve, annak 80 %-ával dolgoztunk”. Amennyiben ajánlattevő ezen állítása alapján vizsgáljuk meg az első indokolásban szereplő táblázatban lévő járulék számadatokat, egyértelműen nyilvánvalóvá válik, hogy ez esetben is jelentős hiányt tartalmaz a kalkuláció, kizárt, hogy a 80-20 %-os megbontással kijönnek az első indokolás táblázatában szereplő járulékösszegek.

Ez a 80-20 %-os megosztás az eredeti indokolásában nem szerepelt, arra semmilyen utalás nincs.

Összességében ajánlatkérő megállapítja, hogy ajánlattevő indokolása a járulékok tekintetében nem megalapozott, az árindokolásban nem kalkulált minden jogszabályban előírt kötelező tétellel. Számítása hiányos.

- Kérjük mutassa be, hogy hol kalkulálta a munkavállalók helyközi utazási költségeit, tekintettel arra, hogy a megjelölt munkavállalók között több szakember lakhelye Pécestől el térő városban található (Pécs közigazgatási határain kívül eső közlekedési költségek). Az indokolásban megadottak szerint ajánlattevő csak városon belüli „tankolással” számolt.

Ajánlatkérő megjegyzi, hogy elfogadná ajánlattevő azon állítását, hogy a „kamarai nyilvántartások nem hivatottak információval szolgálni az általa nyilvántartott tagok tartózkodási helyét illetően”, azonban ajánlatkérő ezen meggyőződési kötelezettsége teljesítésekor az ajánlattevő által csatolt rendelkezésre állási nyilatkozatokat vette alapul.

Ezekből megállapítható, hogy:

- E. L. lakhelye Kaposvár;
- D. V. lakhelye Szombathely;
- K. L. lakhelye Göd;
- K. Á. S. lakhelye Budapest.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 51. § (1) bekezdése és a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet alapján fennáll a munkáltató megtérítési kötelezettsége a helyközi közlekedés tekintetében.

Ajánlattevő indokolása nem felel meg a jogszabályokban foglalt feltételeknek, az árindokolásban ezzel nem kalkulált, számítása hiányos.

Ajánlatkérő teljesen életszerűtlennek tartja azt az indokolást, hogy úgy vesz fel tervezőket munkaviszonyba ajánlattevő, hogy a munkavállalók helyközi utazásaik ellentételezéseként nem igényelnek költségtérítést ilyen paritásokkal.

- Kérjük tisztázza azon kijelentését, mely szerint „az építész vezető tervező és kollégái árában benne van a vizsg. szakvélemények, megrendelői + hatósági + egyéb egyeztetések díja”. Ajánlatkérő megítélése szerint a munkavállalók munkabérét nem

terhelheti a vizsgálati szakvélemények és hatósági egyeztetési díjai, továbbá a munkavállalók tekintetében értelmezhetetlen az „árában benne van” kifejezés.

Ajánlatkérő értelmezhetetlennek tartja ajánlattevő válaszát. Nem került Ajánlatkérő közelebb ahhoz, hogy megtudja, hol kalkulálta ajánlattevő a hatóság egyeztetések díját.

Ajánlattevő az árindokolásban ezzel nem kalkulált, tehát számítása hiányos. Ajánlattevő nem tartja az indokolást gazdaságilag megalapozottnak.

- Kérjük mutassa be, hogy hol kalkulálta a „vállalkozásba adás” költségét (felhívás II.2.4. pont szerint szakértői közreműködés a kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás során). Ajánlattevő az indokolásában bemutatott költségtáblázatot csak „a tervek előállításához szükséges élőmunka és egyéb költségek” tekintetében csatolta.

Önmagával kerül ellentmondásba ajánlattevő azzal a kijelentésével, hogy „a feladat elvégzéséhez szükséges élőmunka és egyéb költségek” elnevezéssel próbálja felcímkézni az első indokolásában található munkaidő kalkulációra vonatkozó táblázatot, azt a látszatot keltve, hogy az ott kalkulált időtartamnak valamennyi munkafázis elvégzéséhez szükséges időráfordítást tartalmaznak.

Az első indokolásban ezzel ellentétben külön kalkulál tervezői művezetésekkel, azok időráfordításával és költségeivel, de meg sem említi a „vállalkozásba adás” költségeit.

A vállalkozásba adás segítése nem a tervek elkészítésének időszakára esik, hanem egy későbbi (akár több hónappal későbbi), az építési beruházás megvalósítására vonatkozó közbeszerzési eljárás során felmerülő tervezői kötelezettség, tehát az árindokolásában azzal külön kalkulálni kellett volna. Ajánlatkérő álláspontja szerint ezt semmilyen „grammatikai értelmezéssel”, vagy „más szóhasználattal” sem lehet beleérteni a korábbi árindokolásba.

Ajánlattevő az árindokolásban ezzel nem kalkulált, számítása hiányos.

Összesítve:

Ajánlatkérő határozott véleménye az, hogy ajánlattevő ajánlatkérő tájékoztatás kérése után változtatta meg a kérdésfeltevéseknek megfelelni akarva az egyes tételek összegét, magyarázatát és arányát, elveszítve az általa közölt adatsorok hitelességét és objektivitását.

Az ajánlattevő indokolása ezáltal megalapozatlan, nem felel meg az ár kalkulációra vonatkozó objektivitás követelményének, és nem alkalmas arra, hogy az ajánlatkérőben meggyőződést alakítson ki arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérő által beszerezni kívánt szolgáltatást az ajánlattevő az általa megajánlott áron teljesíteni tudja.”

22. A kérelmező az érvénytelenséget megállapító döntés ellen 2018. október 29-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérőhöz. Az ajánlatkérő a kérelmet elutasító válaszát 2018. október 31-én küldte meg.

A jogorvoslati kérelem

23. A kérelmező a 2018. november 9-én előterjesztett, majd 2018. november 16-án hiánypótolta jogorvoslati kérelmében kérte a jogsértés megállapítását, és – egyebek mellett – az ajánlatának érvénytelenségét megállapító közbenső döntés megsemmisítését. A jogorvoslati kérelem 3 kérelmi elemet tartalmazott:

1. kérelmi elem: Az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította a kérelmező ajánlatát érvénytelenné, jogszerűtlen az, hogy nem fogadta el a kérelmező indokolását.
2. kérelmi elem: Az érvénytelenséget megállapító döntés indokolása hiányos, nem részletes, sérti a Kbt. 79. § (1) bekezdését.
3. kérelmi elem: Az ajánlatkérő jogsértően nem nyilvánította érvénytelenné az egyéb érdekelt ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

24. A Döntőbizottság a hiánypótoló jogorvoslati kérelem alapján 2018. november 19-én indította meg a D.379/2018. számú jogorvoslati eljárást. A közbeszerzési iratok beérkezését követően, 2018. november 28-án a Döntőbizottság a D.379/14/2018. számú végzésében döntött arról, hogy a D.379/2018. számon folyamatban lévő eljárástól elkülöníti a hiánypótoló jogorvoslati kérelemnek az egyéb érdekelt ajánlatának elbírálásával összefüggésben előterjesztett 3. kérelmi elemét, és az elkülönített kérelmi elemet a D.402/2018. számú jogorvoslati eljárásban vizsgálja meg. A Döntőbizottság a D.402/2/2018. számú végzésével a jogorvoslati kérelem 3. kérelmi eleme vonatkozásában megszüntette a jogorvoslati eljárást.

25. A Döntőbizottság a tárgybani jogorvoslati eljárásban az 1-2. kérelmi elemet bírálta el.

26. 1. kérelmi elem:

Az ajánlatkérő valótlan, iratellenes, megalapozatlan és jogilag helytelen indokokra hivatkozással nem fogadta el a kérelmező indokolását, a Kbt. 73. §. (2) bekezdése alkalmazásának nem volt helye. A kérelmező már az 1. árándokolásában is részletesen és tételesen bemutatta az általa kalkulált költségeket, megadta mind a személyi költségeket, mind a rezsiköltségeket és az egyéb költségeket, a teljesítéssel kapcsolatos költségeket, megadta, hogy milyen szakemberekkel, milyen szakértelmet kíván bevonni a teljesítésbe, hány szakemberrel kalkulált, mennyi munkanappal, ez 8 órás munkanapot vett figyelembe és annak járulékait, bérterheit. 83% az összköltségtartalom az ajánlati árban. Emellett még 4,5 millió forint tartalékkal és 16.326.500.- Ft. haszonnal kalkulált. A kérelmező közölte, hogy a költségkimutatás szerint 30 alkalmazottat fog igénybe venni, ebből a 30 alkalmazottból 12 ember már most élő munkaszerződéssel az ajánlatkérőnél dolgozik, plusz egy fő az ügyvezető, aki szintén építész vezető tervező és 17 olyan személyt fog még alkalmazni, akiket a tender megnyerését követő szerződéskötésre, illetve a teljesítésre tekintettel fog felvenni. Az még nem dőlt el, hogy részmunkaidőben, vagy teljes munkaidőben, határozott vagy határozatlan idejű munkaviszonyban fog foglalkoztatni, de a költségkalkulációnál 8 órás munkanapot és annak járulékait vette figyelembe.

A beszerzés fedezeteként az ajánlatkérő 140.000.000.-Ft-ot jelölt meg. Ez egybeesik az Ajánlatkérő által a cél megvalósítására kapott állami juttatás összegével. Ez az összeg azonban a teljes ellenértéket kell magában foglalja, azaz nem nettó hanem bruttó összeg. A tervezési szolgáltatás ÁFA köteles tevékenység, és a „normál” ÁFA szabályok alá tartozik, azaz nem fordított ÁFA-s. A fedezetnek ennek megfelelően a teljes, ÁFA-val növelt ellenértéket kell átfognia. A 140.000.000.- forint ezért valójában 110.236.220.- forintos nettó értéket jelent. Az aránypárokat erre tekintettel kellett volna felállítania Ajánlatkérőnek. A kamarai szabályzat, amire az ajánlatkérő hivatkozik, maga is ÁFA értékekkel számol és úgy adja meg a viszonyítási értékeket. Emiatt a kérelmező szerint manipulatív jellegű a bruttó értékhez viszonyítva az általunk megadott nettó értéket viszonyítani, és a bruttó – nettó viszonylatban %-os eltérést számolni. Ha ezt a számítási módot alkalmazta az ajánlatkérő, akkor az önmagában helytelen és kizárólag a nagy különbség kimutatásának célját szolgálhatja. Az ajánlatkérő azon hivatkozása tehát, hogy a nagy %-os eltérés miatt volt szükség az indokoltatásra, önmagában is helytelen számítási és értékelési módszeren alapul. Lényegében az ajánlatkérő maga teremtette meg mesterségesen ezen technikával azt a helyzetet, hogy indokoltathassa a kérelmezőt.

27. A kérelmező az ajánlatkérő által megjelölt indokok sorrendjét követve az alábbiakat adta elő.

1. indok: „Nem csatolta tervezőnként és szerkesztőnként külön-külön bemutatva a szerződés teljesítéséhez szükséges munkáltatói infrastruktúra kialakítását.”

Az érvénytelenítés grammatikai megfogalmazásának jelentőséggel bíró tárgyi tévedése, hogy nem csatolni kellett az infrastruktúra bemutatására vonatkozóan valamit (mint ahogy az érvénytelenítés fogalmaz), hanem „csupán” be kellett mutatni az A kérelmező a bemutatásnak az indokolásában eleget tett. Nem lehet gazdaságilag megalapozatlan egy ajánlat azért, mert valamit nem csatolt a kérelmező. Az indokolás lehet hiányos, a kérdés megválaszolatlan, alá nem támasztott, de akkor azt az elemet kell megjelölni, amire indokot nem adott a kérelmező, illetve a rendelkezésre álló adatokat kell értékelni. A jelen esetben ez az lehetett volna, hogy az indokolás alapján az derült ki az ajánlatkérőnek, hogy az infrastruktúra költségeivel nem számolt a kérelmező, illetve a vonatkozó indokolási kérdésnek nem tett eleget, ami alapján ezen költségek ajánlatban való szerepeltetése nem igazolt. A kérelmező szerint az infrastruktúrája kért adatokat, a kért indokolást megadta, iratellenes az ajánlatkérő állítása. A kérelmező az ingatlan, a szükséges számú munkaállomás, szoftver, tervezési programok meglétét, rendelkezésre állását, paramétereit részletesen bemutatta. Annak pedig a Kbt. 72. §. (3) bekezdéséhez illetve Kbt. 73. §. (2) bekezdéséhez, mint adott áron vagy adott költséggel való teljesítéshez semmi köze nincsen, hogy az adott szerkesztő, tervező hova ül le, melyik munkaállomást használja. Ettől függetlenül, tervezőnként és szerkesztőnként beazonosítható, és megismerhető a rendelkezésre álló infrastruktúra. Külön nevesítetten, személyes bontásban szükségtelen a bemutatás, mivel az nem a gazdasági megalapozottság körébe tartozik. Maga az indokoláskérés is általános volt, így általánosan tervezőkre és általánosan szerkesztőkre vonatkozott. A kérelmező általánosan a megadott darabszámú munkaállomást, egyéb tárgyi feltételeket igazolta, bemutatta.

28. 2. indok: „Összességében ajánlatkérő megállapítja, hogy ajánlattevő indokolása a járulékok tekintetében nem megalapozott, az áringdolásban nem kalkulált minden jogszabályban előírt kötelező tétellel. Számítása hiányos.”

Az ajánlatkérő azt róta fel, hogy a kérelmező 2. indokolása az elsőhöz képest „hajlított”, és az 1. indokolásban nem szerepel a munkaszervezési 80-20 %-os időmegosztás. Erre alapítja azt az ajánlatkérő, hogy a kérelmező nem vette figyelembe a szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulás összegét, ami szerinte az első indokolási válaszból hiányzott. Az indokoláskérésnek az a célja, hogy az ajánlattevő a kérdésekre választ adhasson, ajánlatban tett vállalását alátámaszthassa. Nincs korlátozva az ajánlattevő abban, hogy milyen részletezettségű választ ad, mikor és milyen információt bocsát az ajánlatkérő rendelkezésére. Nincs olyan elvárás, hogy már az 1. indokolásban meg kellett volna adni a 80-20 %-os időarányt. A válaszadás időbeliségének nem lehet olyan jogkövetkezménye, hogy azért ne fogadja el a kérelmezői indokolást, mert azt a kérelmező a megadott határidőn belül adta ugyan meg, de az ajánlatkérő szerint relatíve túl későn. A kérelmező az 1. indokolásában azért nem adta meg a jelzett az információt, mert arra nem volt kérdés. Iratellenes az az ajánlatkérői indok, mely szerint a kérelmező a korábbi állítását „hajlította”, azaz megváltoztatta. Nem történt ilyen. Nem módosítás az, ha a korábban megadott információt később a kérelmező újabb információkkal egészíti ki, de ezen új információk nem ellentétesek a korábbi információkkal. Iratellenes az az állítás is, mely szerint az 1. indokolásban nem találhatóak meg a szociális hozzájárulás adó és szakképzési hozzájárulás értékei. Az indokolásban a Bérkalkulátor 2018-A, B, C fejléc alatti sorok közül az 5. és 6. sor tartalmazza a hiányolt adatokat. A számítás nem hiányos. A kérelmező a bérkalkulátor megoldást éppen azért választotta, hogy az adatait bemutathassa a közismert bontásban, a számításai követhetőségét biztosítsa.

A 80-20 %-os időarány kifejezetten valóban nem volt leírva az 1. indokolásban, a számításokban azonban igen. Leírta, hogy a párhuzamos munkái száma és erre vonatkozó erőforrás-elosztás függvényében veszi igénybe munkatársainkat. Az lenne életszerűtlen, hogy az egymásra épülő munkafolyamatok tekintetében minden megjelölt munkavállalók kizárólag

ezzel a projekttel foglalkozna. Alaptalan azon ajánlatkérői elvárás, amely abból indul ki, hogy minden munkavállaló a teljes projekt időszakában csak és kizárólag ezzel a projekttel foglalkozik, mivel ez organizációs és teljesítési képtelenség. Az ajánlatkérő a kérelmező által benyújtott indokolás gazdasági megalapozottságáról meg sem győződött, e tekintetben a feltételezés szintjén maradt.

29. 3. indok: „Ajánlattevő indokolása nem felel meg a jogszabályokban foglalt feltételeknek, az árándokolásban ezzel nem kalkulált, számítása hiányos.”

Az ajánlatkérő indokolásában állítottakkal szemben az állandó lakóhely nem azonos a tartózkodási hellyel. A jogszabály lakó- és tartózkodási hely között tesz különbséget. A rendelkezésre állási nyilatkozatban a lakóhelyet kell feltüntetni, nem pedig a tartózkodási helyet. Az ajánlatkérő azt nem vitatta, hogy a munkavállaló lakó- és tartózkodási helye eltérő lehet. Az ajánlatkérő a pusztán névleges lakóhelyre alapított megtérítési igény elvárása nem megalapozott. A 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 7. §-a kifejezetten elvárja a nyilatkozattételt a lakóhelyről vagy a tartózkodási helyről történő beutazás esetében, így a munkavállaló nyilatkozatához kötött a megtérítés. A 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 3. §-a részletesen meghatározza, mikor kell utazást téríteni, az ott nevesített eseteknek be kell következniük, és a munkavállalónak kell ezen megtérítést kérnie és annak alapját igazolnia. Az ajánlatkérő állításával ellentétben ezen térítési kötelezettség nem automatikus. Az ajánlatkérő által becsatolt bírósági döntések nem a tárgyban esettel analóg esetek.

Az ajánlatkérő azt kérte, hogy a kérelmező mutassa be, hol kalkulálta ezeket a költségeket. A kérelmező bemutatta, hogy sehol. Ha ezt az ajánlatkérő ezt nem hiszi el, akkor a kérelmező további indokolásban tisztázhatta volna ennek okát, a Kbt. 72. §. (1) és (3) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek további tájékoztatást kellett volna a tárgyban kérnie.

30. 4. indok: „Ajánlattevő értelmezhetetlennek tartja ajánlattevő válaszát. Nem került Ajánlatkérő közelebb ahhoz, hogy megtudja, hol kalkulálta ajánlattevő a hatóság egyeztetések díját. Ajánlattevő az árándokolásában ezzel nem kalkulált, tehát számítása hiányos.”

Az ajánlatkérő az indokolásban nem mondta meg, melyik hatóság egyeztetési díjaival nem kalkulált a kérelmező, melynek oka bizonyára az, hogy ilyen egyeztetési díj nincsen. A tervezés során a hatóságok nem kérnek pénzt a velük való egyeztetésekért, mint ahogy a települési jegyzői fogadóórák sem díjköteles rendezvények. A munkavállalóknak pedig ez az egyeztetés a feladatkörébe tartozik. Az ajánlatkérő tehát olyan díj kalkulációjának hiányát kéri számon, ami a valóságban nem létezik. Szakmailag megalapozatlan az ajánlatkérő azon feltevése, hogy valamely hatóság a tervezéssel kapcsolatban a vele való pusztán egyeztetésért/konzultációért díjat számol, illetve ezen egyeztetés kötelező, így a díjkiadásra is biztosan sor kerül. A hatósági eljárási díjakat és illetékeket szabályozó jogszabályok ilyen nem ismernek. A kérelmező világossá tette, hogy nem külön hatósági díjról van szó, hanem a tevékenység elvégzésének aspektusairól. Leírta, hogy a munkabért a hatóságoknak fizetendő díjak nem terhelik.

31. 5. indok: Az ajánlatkérő szerint az ajánlattevő nem számolt a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásban való közreműködése költségével, amit ő vállalkozásba adás költségének nevez.

A kérelmező szerint olyan, hogy „vállalkozásba adás költségei” kategória nem létezik, ezt a fogalmat az ajánlatkérő képezte. A fogalom maga is megtévesztő, mert szó sincs vállalkozásba adásról. A kérelmező oldalán ugyanúgy bérköltségként jelentkezik ez a költség, mint az ajánlatkérő által szűken értelmezett tervezési szakban. A munkavállalók bére ilyen értelemben nem függ attól, hogy éppen a feladat mely részét végzik, látják el. A kivitelező kiválasztásában való közreműködés semmiben sem más tehát ezen vonatkozásban, mint a

tervezési munka. Ugyanúgy élőmunka, amivel számoltunk. A kérelmező a teljes projektre vetítve mutatta be a számítását, nem vette külön annak egyes elemeit. Az ajánlatkérő nem adott meg elvárást a részletezettséget illetően, illetve mintát sem adott ki, ami szerint a részekre bontást elvárta volna. Ennek megfelelően nem hivatkozhat arra az ajánlatkérő, hogy az általa egységes projektként kezelt feladat egységesen kezelt munkabér és egyéb költségeibe az általa saját elnevezéssel illetett részre eső költségeket bele kell érteni vagy nem. Amiatt, mert a kivitelező kiválasztásában való közreműködés az ajánlatkérő szerint a tervek elkészítése utáni szakra esik, egyáltalán nem következik automatikusan az, hogy másként kellene kezelni ezen projektrészt, mint a többit.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő a Magyar Építész Kamarai hivatkozást félreérti. Nem arról van szó, hogy a kérelmező adja vállalkozásba a tevékenységei egyik részét, hanem arról, hogy az elkészült tervek alapján a későbbiekben sor fog kerülni egy kivitelező kiválasztására, mely kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárást nevezi a kamarai szóhasználat „a kivitelező vállalkozásba adásban” megjelöléssel, és ez alatt ezen közbeszerzési eljárásban való tervezői közreműködést érti.

32. 6. indok: „Ajánlattevő megváltoztatta a második indokolás során az egyes tételek összegét, magyarázatát és arányát, elveszítve az általa közölt adatsorok hitelességét és objektivitását.”

Az ajánlatkérő fenti állítása iratellenes, nincs egyetlen olyan elem sem a kalkulációban, ahol a korábban megadotthoz képest megváltoztattuk volna a megadott tétel összegét, ahol a kérelmező megváltoztattuk volna a magyarázatát, ahol megváltoztatta volna a korábban megadott arányt.

33. 2. kérelmi elem:

A kérelmezői ajánlat érvénytelenségét megállapító döntés indokolása sérti a Kbt. 79. § (1) bekezdése indokolás részletezettségére vonatkozó követelményét is. A döntésben az érvénytelenné nyilvánítás valós, pontos indokai nem állapíthatók meg. Az indoklás ugyan részletesnek tekinthető, de az, hogy valójában mi volt az ajánlatkérő kifogása, a kérelmező nem ismerhette meg.

Kérelmező nem vitatja, hogy mennyiségre nagy terjedelmű indokolást adott az ajánlatkérő, de végső soron azt nem tudja megállapítani, hogy pontosan mi volt az, ami hiányzott az indokolásából, vagy amit az ajánlatkérő nem fogadott el.

Az ajánlatkérő észrevétele

34. Az ajánlatkérő az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását kérte.

35. Az 1. kérelmi elemre előadta, hogy az ajánlatkérő előadta, hogy a beszerzés becsült értéke nettó 140.000.000.-Ft. Az ajánlatkérő a becsült értéket a Kbt. 28. § (2) bekezdés d) pontja szerint, azaz szakmai kamarák által ajánlott díjszabások, jelen esetben az „ÉPÍTÉSZETI – MÉRNÖKI ALKOTÁSOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK AJÁNLOTT DÍJSZABÁSA” alapján történt. A díjszabás online kalkulátora: <http://info.mmk.hu/dijszabas/index.php>. A kivitelezésre irányuló beruházás becsült értékét nettó értékben vette alapadatnak. A díjosztályi szorzóra (1,14) vonatkozóan előadta, hogy Magyar Mérnök Kamarai díjszabás online kalkulátora alapján a beruházás tényleges műszaki tartalmára vonatkozó lehetőséget választotta ki. A kalkulátor használatának indoka az volt, hogy a Magyar Mérnök Kamarai kalkulátor nemcsak az építészeti díjakat, hanem az összes szakágat figyelembe veszi, a feladat komplexitása miatt a projekttel ez a kalkuláció összeegyeztethető. Az ajánlatkérő becsatolta a díjszabás szerinti kalkulációját:

A projekt megnevezése:

PVSK Infrastruktúra fejlesztés

A projekt díjalapja, becsült költsége millió forintban kifejezve (D):

2820 millió Ft

Díjosztályi szorzó végértéke (B):

26. összetett szabadidős és sportlétesítmények: stadion, sportszarnok, fedett uszoda, szabadidő központ, strandfürdő

1.14

Tervezési díj az ajánlott díjszabás szerint (áfa nélkül):

Előkészítő szakasz, előterv (nettó)	14 %	23597 eFt
Engedélyezési terv (nettó)	31 %	49849 eFt
Kiviteli terv (nettó)	55 %	89621 eFt
Összesen (nettó):	100 %	163066 eFt

Ajánlás a tervezési díj szakágankénti bontására (áfa nélkül):

Tervezési szakasz	Generál		Építész		Statikus		Épületgépész		Épületvillamos		Összesen	
Előkészítő szakasz	20%	1631	21%	17807	5%	1386	5%	1468	10%	1305	14%	23597 eFt
Engedélyezési terv	40%	3261	34%	28830	25%	6930	28%	8219	20%	2609	31%	49849 eFt
Kiviteli terv	40%	3261	45%	38157	70%	19405	67%	19666	70%	9132	55%	89621 eFt
Összesen (nettó):	100%	8153 (eFt)	100%	84794 (eFt)	100%	27721 (eFt)	100%	29353 (eFt)	100%	13046 (eFt)	100%	163066 eFt

A Magyar Mérnöki Kamara által a mérnöki szolgáltatásokra meghatározott, az 1996. évi LVIII. törvény 11. §. (2) bekezdés g) pontjában elrendelt ajánlott díjszabás. Kirívóan alacsony az ajánlott díj 67%-ánál alacsonyabb és kirívóan magas az ajánlott díj 150%-ánál magasabb díj.

36. A teljes projekt 3 fő ütemből áll. Az előkészítő szakasz, az előtervek ütem már megvalósult, tehát annak költségeit az ajánlatkérő nem vette figyelembe, így jött ki megközelítőleg 139,5 millió forintos érték, és ezt kerekítette 140 millió forintos becsült értékre. Az ajánlatkérő közölte, hogy a kérelmező első árendokolásában bemutatott Magyar Építész Kamara díjkalkulátorával készített költségbecslést figyelmen kívül hagyta, mivel a becsült értéket az eljárás előkészítése során megfelelő módon határozta meg, és ehhez képest vizsgálta az ajánlat teljesíthetőségét.

Az ajánlatkérő csatolta a teljes beruházásra vonatkozó költségtervet. A költségtervezet alapján az építési beruházások tervezett értéke bruttó 3.581.400.000.-Ft, nettó 2.820.000.000.-Ft.

37. Előadta, hogy a becsült értékhez képest a kérelmező ajánlati ára 69,64 %-ot tesz ki, azaz 30 %-kal alacsonyabb. A kettő legmagasabb ajánlati ár átlaga jelen közbeszerzési eljárásban 153.100.000.-Ft összegű, amelyhez képest a kérelmező ajánlati ára 63,68 %-ot tesz ki, azaz 36 %-kal alacsonyabb. Hivatkozott a közbeszerzési joggyakorlatra, amely alapján az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor az egyik kiindulópont lehet az ár becsült értékhez viszonyított aránya. A beérkezett ajánlati árakat másodlagosan egymáshoz is szükséges viszonyítani, tekintettel arra, hogy valamennyi ajánlattevőnek ugyanazon feltételek mellett kellett az ajánlati árat meghatározni. Az ajánlatkérő a Kbt. 72. §-át erre tekintettel alkalmazta. Hangsúlyozta, hogy a Kbt. szerinti meggyőződési kötelezettségének eleget tett, az indokolások alapján a kérelmező által közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető kérelmező részéről. Az ajánlatkérő minden ésszerű lehetőséget megadott a kérelmezőnek, hogy vállalásának ésszerűségét,

komolyságát alátámassza. Pontosan megfogalmazta, hogy a kérelmező ajánlati árát milyen okból tartja aggályosnak, annak mely elemeit kifogásolja, egyértelműsítette a kérelmező számára, hogy milyen vizsgálati szempontokat vegyen figyelembe.

38. A kérelmező a beszerzés tárgya vonatkozásában a szokásos gyakorlattól eltérően árindokolásában azt adta elő, hogy a szerződés teljesítése során 30 munkavállalót kíván munkaviszonyban alkalmazni tervezőként és szerkesztőként. Az indokoláskérés ezzel kapcsolatban nem általános jellegű volt, hanem az ajánlatkérő arról kívánt információkat, adatokat beszerezni, hogy a kérelmező a szükséges infrastruktúrával valamennyi megjelölt munkavállaló tekintetében rendelkezik-e, vagy annak költségével számolt-e. Az ajánlatkérő megítélése alapján a gazdasági észszerűség vizsgálata során jelentőséggel bír az, hogy a munkavállalók számára a munkavégzéshez szükséges infrastruktúra rendelkezésre áll-e, annak teljes költségével kérelmező ekkora mértékű munkavállalói létszám emelkedés során kalkulált-e. Téves a kérelmező azon következtetése, hogy a kimutatás hiánya miatt érvénytelen az ajánlata, ezzel szemben az ajánlatkérő azért tartja megalapozatlannak a vállalási árat, mivel a kimutatás hiányában nem tud meggyőződni a vállalat komolyságáról és megalapozottságáról. Az ajánlatkérő nem értett egyet a kérelmező azon álláspontjával, hogy az indokolásra felszólított ajánlattevők az indokolás során bármikor, bármilyen információval szolgálhatnak. Az indokolásoknak egymáshoz logikusan kapcsolódónak, és egymással nem ellentmondónak kell lenniük. Nem fogadható el az az ajánlattevői magatartás, hogy egy logikus kérdéseket tartalmazó árindokolás-kérésre adott válasszal kapcsolatos ismételt információ kérésnél valójában teljesen új alapokra helyezze ajánlattevő a megalapozottsági indokolását, és magyarázatával azt a látszatot kívánja kelteni, mintha későbbi új gondolatai az első indokolásában is benn lettek volna.

Az ajánlatkérő indítványozta, hogy a kérelmező tárgyaláson tett nyilatkozata (12 fő munkavállalója van) valóságának ellenőrzése céljából a Döntőbizottság hivatalból keresse meg a NAV Baranya Megyei Adó és Vámigazgatóságát azzal a kérdéssel, hogy a kérelmező 2018. december 4. napján mekkora munkavállalói létszámmal rendelkezett. Az ajánlatkérő szerint a nyilatkozat valóságtartalmának igazolására a munkaszerződések csatolása nem elegendő.

39. A kérelmező téved a munkavállalók helyközi utaztatásainak költségei vonatkozásában. A hatályos munkaügyi szabályozás szerint ez független a munkavállaló kérésétől, a munkáltató köteles azt megtéríteni. Ezért a kérelmező azon kijelentése, miszerint „Kérelmezőnél ilyen megtérítést senki nem kér, és nem kap” munkajogi szabályokba ütközik. A kérelmező jogszabályon alapuló költségtérítéssel nem számolt, ezért vállalása e körben is megalapozatlan. Az ajánlatkérő bírósági ítéleteket csatolt annak alátámasztásaként, hogy az utazási költségtérítésről érvényesen lemondani sem lehet, az ilyen megállapodás semmis, valamint az utazási költségtérítés jogszabály által előírt, kötelezően alkalmazandó költségtérítés.

40. A hatósági egyeztetések díjával összefüggő érvénytelenségi indokláshoz kapcsolódóan az ajánlatkérő hivatkozott az egységes elektronikus közműnyilvántartásról szóló 324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendelet, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 5. melléklet szerinti díjfizetési kötelezettségekre.

41. Téves a kérelmező azon állítása, mely szerint a „vállalkozásba adás költségei” kifejezést az ajánlatkérő képezte volna. A Magyar Építész Kamara díjszabás I. kötete, az „Építészeti-

mérnöki alkotások és szolgáltatások ajánlott díjszabása” elnevezésű dokumentumban, az „Alapszolgáltatások” között van felsorolva:

„Az alapszolgáltatások épület, épületrész épületegyüttes és a hozzá tartozó építmények (továbbiakban létesítmény) megépítéséhez, átalakításához, bővítéséhez, helyreállításához, felújításához, bontásához szükséges, jogszabályban meghatározott tartalmú építészeti műszaki tervek elkészítését, a kivitelezői vállalkozásba adásban való közreműködést, és az építészeti-műszaki tervek megvalósításának felügyeletét tartalmazzák.”

Az ajánlatkérő azért kérdezett rá erre, a felhívásban is külön megjelölt feladatra, mert a kérelmező saját indokolása során is a konkrét (engedélyezési és kiviteli) tervezési feladatoktól eltérő időpontban megvalósuló tervezői művezetésre is külön költségtétellel kalkulált.

Az 1. árándokolásban a kérelmező kifejezetten azt nyilatkozta, hogy a költségkimutatásban a tervek előállításához szükséges élőmunkát és költségeket vette figyelembe, külön soron vette figyelembe a tervezői művezetést. Ebből viszont az következik, hogy az 1. árándokolásban nem került költségelésre a szakértői közreműködés. Amikor erre kifejezetten rákérdezett az ajánlatkérő, a 2. árándokolásban már azt nyilatkozta a kérelmező, hogy azt bele kell érteni az 1-30 tételsorokba. Ez viszont már az ajánlatkérő szerint nem fogadható el, hajlított a kérelmező, mert a nyilatkozatokból egyértelműen az rajzolódik ki, hogy az 1. árándokolásban ezzel a költséggel nem számolt, így az ajánlatkérő kétséget kizáróan nem tudott meggyőződni arról, hogy a kivitelező kiválasztásához szükséges műszaki szakértésre is kiterjedt-e az ajánlati vállalat.

42. A 2. kérelmi elemre az ajánlatkérő előadta, hogy az érvénytelenségről hozott döntésében 5 pontban foglalt tájékoztatása részletesen megindokolt, az indokolás okszerű, és valós indokokon alapul.

Az egyéb érdekelt észrevétele

43. Az egyéb érdekelt elsődlegesen a kérelem elkésettségére hivatkozott. Szerinte a kérelmező helytelenül alapította a jogsértésről való tudomásszerzésének időpontját a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontjára, mivel e jogszabályhely alkalmazásának feltétele, hogy a kérelmező az előzetes vitarendezésre adott válaszból valamilyen többletinformációhoz jusson. Az ajánlatkérő azonban a döntését fenntartotta, a válaszából további releváns információhoz a kérelmező nem jutott. A kérelmező a feltételezett jogsértés megítélése szempontjából releváns információ birtokába jutott az érvénytelenségről hozott döntésből, ezért tudomásszerzési időpontként a döntés közzétételének napját, 2018. október 24-ét kell tekinteni. Ezen időponttól számított 15 napos jogvesztő határidő a kérelem előterjesztését megelőzően eltelt.

44. Érdemben az alaptalan kérelem elutasítását kérte, szerinte az ajánlatkérő jogszerű döntést hozott a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

45. A jogorvoslati eljárásban a közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjában, 2018. augusztus 10. napján hatályos Kbt. szabályai alkalmazandók.

46. A jogorvoslati kérelem 1. eleme alapján a Döntőbizottságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen állapította-e meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

A 2. kérelmi elemben a kérelmező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatának érvénytelenségéről hozott döntés indokolása nem felel meg a Kbt. 79. § (1) bekezdésében előírtaknak, mert abból az érvénytelenné nyilvánítás valós, pontos indokai nem állapíthatók meg.

47. A Döntőbizottság nem adott helyt az egyéb érdekelt elkésettségi kifogásának. A Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kérelmező jogosult volt a saját ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntés ellen előzetes vitarendezést kezdeményezni. Nem vitatottan az előzetes vitarendezési kérelmét a kérelmező a törvényben előírt határidőben, az előírt módon és tartalommal terjesztette elő az ajánlatkérőnél. A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpont értelmében a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont határidőben történt megküldésének időpontját. Az egyéb érdekelt helytelenül, és minden jogi alap nélkül állította azt, hogy e törvényi védelem érvényesíthetőségének az is feltétele lenne, hogy utólag megállapítást nyerjen, hogy az ajánlatkérői válasz a korábban megismertekhez képest „valamilyen többletinformációt” tartalmazott. Ugyanakkor még az egyéb érdekelt által sem volt vitatott az, hogy a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpont alapján megállapított időponttól számított 15 napos jogvesztő határidőben terjesztették elő a jogorvoslati kérelem 1. és 2. kérelmi elemét, ennél fogva e kérelmi elemek nem elkésettek.

48. A Döntőbizottság először a 2. kérelmi elemet bírálta el, mivel a vizsgálat eredményének függvénye annak megállapítása, hogy fennáll-e az 1. kérelmi elem érdemi elbírálásának eljárási jogi akadálya. Amennyiben ugyanis az érvénytelenség indokáról az ajánlatkérő nem a Kbt. 79. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelő részletességgel tájékoztatta a kérelmezőt, azaz nem adta meg azon ténybeli és jogi indokokat, melyekre a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét alapította, e hiány a jogorvoslati eljárásban sem pótolható, tehát az ajánlatkérői döntés nem alkalmas a felülbírálatra, emiatt az 1. kérelmi elem sem bírálható el érdemben.

49. A Kbt. 79. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás érvénytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.

50. A Kbt. előírásai alapján az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy az eljárás során az ajánlat érvénytelenségének okát és az ezek alapjául szolgáló indokolást az ajánlattevő tudomására hozza. A következetes joggyakorlat szerint az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy olyan alaposággal indokolja az érvénytelenségi okot, megjelenítse azokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyeken a döntése alapul, hogy annak alapján az ajánlattevő be tudja azonosítani az érvénytelenné nyilvánítás valós indokait, és a döntés jogszabályi alapját. Az ajánlatkérői döntés megfelelően részletes indokoltsága az ajánlattevők jogorvoslatihoz való joga rendeltetésszerű gyakorlásának biztosítása érdekében bír kiemelt jelentőséggel. Adott esetben a döntésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy annak jogszerűségét, megalapozottságát a közbeszerzési jogorvoslati fórumok érdemben meg tudják ítélni. Mindezen feltételek ugyanakkor a Kbt. 79. § (1) bekezdésének alkalmazási kereteit is meghatározzák. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy nem alapítható a Kbt. 79. § (1) bekezdésében előírtak megsértése arra, hogy az ajánlatkérői indokokat a kérelmező tévesen állítsa, okszerűtlennek, téves jogértelmezésen alapulónak ítéli meg, amennyiben a

sérelmezett indokok a döntésben rögzítésre kerültek. Ez esetben ugyanis a jogorvoslati jog rendeltetésszerű gyakorlása biztosított a kérelmező részére, a döntést a tudomására hozott indokokra tekintettel lehetősége van érdemben vitatni.

51. A tárgybani eljárásban az ajánlatkérő az érvénytelenséget megállapító döntésének ténybeli és jogi indokait is megadta, azokról a kérelmezőt írásban tájékoztatta, a döntés indokolásával szemben a kérelmező a jogorvoslati kérelmében, írásbeli és tárgyalási nyilatkozataiban megfelelő módon előadhatta álláspontját, jogi-szakmai indokait. Erre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2. kérelmi elem megalapozatlan, egyúttal megállapította, hogy az 1. kérelmi elem elbírálható.

52. Az 1. kérelmi elem vizsgálatának eredményeként a Döntőbizottság az alábbi indokok alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelennek a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

53. A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint a ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

A Kbt. 72. § (1) – (4) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni, és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti

környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

54. A jogalkotó annak érdekében írta elő az ajánlatkérőknek a Kbt. 72. § (1) bekezdésében az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás vizsgálatának kötelezettségét, hogy győződjenek meg arról, hogy a feltüntetett ellenszolgáltatásért biztosítható-e részükre a teljesítés. Az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira tekintettel kell vizsgálni. Viszonyítási alap lehet emellett a beszerzés becsült értéke vagy az adott piacon általában kért, vagy aktuálisan kínált ellenszolgáltatás értéke. Nem önmagában az alacsony, hanem az aránytalanul alacsony ár alapozza meg a Kbt. 72. § (1) bekezdése alkalmazásának kötelezettségét.

55. A beszerzés tárgya vonatkozásában a Döntőbizottság megállapította, hogy az mérnöki, építészeti szolgáltatásokat foglal magában. Az ajánlatkérő kivitelezési munkákra irányuló építési beruházáshoz kapcsolódóan kérte tervezési feladatok, engedélyes tervdokumentáció és kiviteli tervek elkészítését, ehhez kapcsolódóan az engedélyek megszerzésében való szakértői közreműködést, tervezői művezetést, továbbá a kivitelező kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás során a szakértői közreműködés ellátását. A beszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást az ajánlatkérő úgy készítette el, hogy a kivitelezés ütemeihez igazodóan tervmódulokat határozott meg, amelyekben rögzítette, hogy milyen jellegű, méretű épületekhez, építményekhez kapcsolódó tervezési feladatok szükségesek. Bár az ajánlatkérő nyilatkozata szerint a sportinfrastruktúra-fejlesztési projekt előkészítő szakasza már lezárult, az ajánlatkérő előterveket, egyéb tervdokumentációkat, megvalósíthatósági tanulmányt, stb. az ajánlattevők részére nem adott át, mindössze a két teljesítési helyszín vázlatos jellegű helyszínrajzát csatolta a dokumentáció részeként. Az ajánlatkérő a tárgyban szolgáltatásra épülő kivitelezési építési beruházás tervezett nagyságrendjét, becsült költségét az ajánlattevőkkel nem közölte, mindösszesen utalt arra, hogy a kivitelezéshez rendelkezésre álló forrás fedezetét az 1706/2017. (IX. 22.) Korm. határozat és az annak alapján létrejövő Támogatási Szerződés biztosítja. E Korm. határozatból ugyanakkor az ajánlattevők számára mindössze az volt megállapítható, hogy a teljes projektre megítélt támogatás összege közel bruttó 4,6 Mrd forint. Az ajánlatkérő a legjobb ár-érték arány értékelési szempontot választotta, egyösszegű ajánlati árat értékelte megajánlott ellenszolgáltatásként. A dokumentációban kiadott ártáblázat-minta szerint az egyösszegű ajánlati árat az ajánlattevőknek részletesen ismertetniük kellett 1. engedélyeztetési tervdokumentáció készítése (35 %), 2. közreműködés az engedélyek megszerzésében (5 %), 3. kiviteli tervdokumentáció készítése (50 %), 4. szakértői közreműködés közbeszerzési eljárás során (5 %), 5. tervezői művezetés (5 %) bontásban. Az ajánlatkérő a dokumentációban előre meghatározta, hogy a megajánlott ellenszolgáltatást milyen arányban kötelesek az egyes részfeladatokra megbontani, amely adat szintén irányadó lehetett az ajánlattevők számára az egyes feladatok egymáshoz viszonyított nagyságrendje tervezésének szempontjából.

56. Az ajánlatkérő elsődlegesen a tárgyban beszerzés becsült értékét jelölte meg, mint a kérelmező által megajánlott ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony mértékének megállapításához okot adó orientációs pontot. Az ajánlatkérő a beszerzés becsült értékét nettó 140 millió forint összegben határozta meg, amelyhez képest a kérelmező ajánlati ára 36 %-kal alacsonyabb. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy az ajánlatkérő a beszerzés becsült értékének alátámasztásaként piackutatási adatokat nem mutatott be, indikatív ajánlatokat nem

kért, hanem a becsült értéket kizárólag a Kbt. 28. § (2) bekezdés d) pontja szerint állapította meg, azaz szakmai kamara – jelen esetben az ajánlatkérő által választott szakmai kamara a Magyar Mérnöki Kamara – által ajánlott díjszabás alapján állapította meg. E díjkalkulációt illetően a Döntőbizottság rögzíti, hogy az alapadatként megadott kivitelezési beruházási érték számításának adatai a becsatolt iratokból, a támogatási szerződésből, a Korm. határozatból, költségtervből, műszaki leírásból nem voltak megismerhetőek, ellenőrizhetőek. Az ajánlatkérő maga is úgy nyilatkozott, hogy az építési beruházás becsült értéke növekedhet, melynek indokául az ajánlatkérő nem a műszaki tartalom tervezett módosítását, hanem a felhasználható pénzügyi fedezet remélt emelkedését jelölte meg. Megállapítható továbbá, hogy az ajánlatkérő tervezési munka árában kalkulálta a kivitelező kiválasztása során ellátandó szakértői közreműködést és a megvalósítási szakaszban ellátandó tervezői művezetést is. A díjkalkuláció ráadásul a 2,82 Mrd forint értékre becsült építési beruházást egységes egészként kezelte, holott a Kamara által kiadott útmutató szerint több különálló épület, építmény díjalapját és tervezési díját külön-külön kell számítani. A jelen esetben számos épületet, építményt érint a kivitelezés, erre tekintettel a tervezés. Ennek amiatt van jelentősége, mert az ajánlatkérő a kalkuláció során magasabb - különleges feladat, különleges tervezési igény díjosztályhoz sorolt - 1,14-es díjszorót alkalmazott, amelyet legfeljebb a sportcsarnok építési, felújítási munkái indokolnak. A jelen beszerzés műszaki tartalmát ugyanakkor jelentős mennyiségben alacsonyabb díjosztályhoz sorolt szorzóval (1,0 vagy 0,85) kalkulálható, átlagosnak minősíthető tervezési feladatok képezik, úgymint sportpálya, edzőterem, tornaterem, lelátó, sporttelep építése, bontása, illetőleg felújítása. A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá, hogy az ajánlatkérő avval indokolta az ajánlati ár aránytalanul alacsonynak minősítését, és tette kétségessé a teljesíthetőséget, hogy e döntése a Magyar Mérnöki Kamara díjszabásával összhangban van. Ezzel szemben a Kamara állásfoglalásából az állapítható meg, hogy a Kamara kirívóan alacsonynak az általa ajánlott díj 67 %-ánál alacsonyabb ajánlatot tekinti. A kérelmező ajánlati ára azonban kisebb eltérést mutat a díjszabás szerinti árhoz képest, tehát a megajánlott ellenszolgáltatást a Kamara sem minősíti kirívónak, a teljesíthetőség e díjképzési elvek szerint sem kétséges.

57. A Döntőbizottság a fentiekben megállapította, hogy a becsült érték alapjául szolgáló műszaki tartalom egyértelműen, minden kétséget kizáróan nem megállapítható. Az ajánlatkérő által kiválasztott kamarai díjszabás alapján nem minősíthető aránytalanul alacsony árnak a kérelmező ellenszolgáltatása. Nem foghat helyt azon ajánlatérői álláspont sem, mely szerint kizárólag az általa választott kamarai díjszabás alapján végzett kalkuláció tekinthető orientációs pontnak. A tárgyban beszerzés jelentős részben építészeti szolgáltatás, így a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVII. törvény értelmében a Magyar Építész Kamara által ajánlott díjszabás is figyelembe vehető. A kérelmező az árindokolásában a Magyar Építész Kamara díjszabásával kívánta alátámasztani azt, hogy az ellenszolgáltatása megalapozott és nem aránytalanul alacsony. E Kamara díjkalkulátorában jóval több szűrőt tudott figyelembe venni, mivel számolhatott a műszaki leírásból megismerhető, az építési beruházással érintett alapterület nagyságával és az érintett épületek, építmények funkciójával. Az ajánlatkérő érdemben nem kifogásolta a kérelmező által figyelembe vett alapadatokat. Az így kalkulált díj és a kérelmező ellenszolgáltatása közötti különbség egyszámjegyű százalékos eltérést mutat, így aránytalanság nem állapítható meg e díjszabás szerint sem.

58. A Döntőbizottság rámutat továbbá arra, hogy az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyta, hogy a kérelmező a rendelkezésére álló adatok alapján mintegy nettó 600 millió forinttal magasabb értékre, nettó 3,4 Mrd forintra becsülte a kivitelezési beruházás értékét. E becsült érték képezte számításainak bázisadatát, mind a beszerzés mennyiségének, mind a szükséges

élőmunka és egyéb költségek kalkulálása során. A kérelmező túlnyomórészt saját erőforrásból, munkavállalókkal kívánja a szerződést teljesíteni. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásában az alkalmasság feltételeként mindössze három szakember (építész vezetőtervező, gépész, villamosmérnök) bemutatását kérte. További szakember igénye nem volt. A Kbt. hatályos szabályozási rendszerében a nyertes ajánlattevő, amennyiben saját erőforrással teljesít, kizárólag azokat szakembereket köteles a teljesítésbe bevonni, amelyeket az alkalmasság igazolására bemutatott. Mivel az árindokolás nem képezi az ajánlat részét, így arra az ajánlati kööttség nem áll fenn, ennél fogva a kérelmezőn alappal nem kérhető számon, hogy – az alkalmasság körében bemutatott három főt kivéve – az árindokolásban nevesített szakembereket vagy az árindokolásban megjelölt számú munkavállalót ténylegesen bevonja-e a teljesítésbe. Alappal nem vitatható az sem, hogy adott esetben a kérelmező olyan munkavállalóval teljesít, aki egyszemélyben több szakmai jogosultsággal is rendelkezik.

59. A fentiekre tekintettel és figyelembe véve, hogy a kérelmezőn a kalkulált beszerzési mennyiség és műszaki tartalom nem számonkérhető, továbbá az ajánlatkérő által kiadott közbeszerzési dokumentumok alapján pedig a pontos műszaki tartalom, beruházási nagyságrend, a minimálisan és egyértelműen kalkulálható erőforrásigény nem állapítható meg, megalapozatlan, okszerűtlen volt az ajánlatkérő részéről a becsült értékhez viszonyítottan aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatnak minősíteni a kérelmező ajánlatát.

60. Az ajánlatkérő további orientációs pontnak az aktuálisan megajánlott ellenszolgáltatásokat jelölte meg. A Döntőbizottság ténybelileg rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárásban három ajánlatot nyújtottak be. A nettó ajánlati ár a kérelmező ajánlatában 97.500.000.-Ft, az egyéb érdekelt ajánlatában 117.200.000.-Ft, a TSPC Kft. ajánlatában 189.000.000.-Ft volt. A megajánlott ellenszolgáltatások közül már ránézésre sem a kérelmező ajánlata a kirívó, sőt az ajánlatkérő által nem vitatottan teljesíthető, megalapozottan kalkulált ellenszolgáltatást tartalmazó egyéb érdekelti ajánlat mindössze 16 %-kal magasabb ajánlati árat tartalmaz a kérelmezőénél. Erre tekintettel alappal nem hivatkozhat arra sem az ajánlatkérő, hogy a kérelmező ajánlata a konkrét beszerzésben nem tekinthető reális piaci árnak, annak alapján nem volt vitatható az ajánlat megalapozottsága, a szerződés teljesíthetősége. Az ajánlatkérő nem vizsgálta azt, hogy az egyéb érdekelt, vagy a TSPC Kft. milyen nagyságrendű kivitelezési beruházásra méretezte egyáltalán a tervezési szerződésre tett ajánlatát, milyen valós beszerzési mennyiséggel, erőforrásigénnyel kalkulált.

61. Összefoglalva a fentieket a Döntőbizottság álláspontja az, hogy megalapozatlan és okszerűtlen volt az ajánlatkérő részéről az érvényességi vizsgálatának a Kbt. 72. §-a szerinti kiterjesztése, mivel a kérelmező ajánlata nem tartalmazott aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást. A Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenség megállapítására jogszerű alap nem állt fenn, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

62. Az ajánlatkérő bizonyítási indítványként előterjesztette, hogy a Döntőbizottság a NAV adatai alapján ellenőrizze a kérelmezői gazdasági társaság 2018. december 4. napján aktuális munkavállalói létszámát. Ezen bizonyítási indítványát a Döntőbizottság elutasította tekintettel arra, hogy a jogorvoslati kérelem 1. eleme elbírálása szempontjából nem bírt jogi relevanciával annak ténye, hogy a jogorvoslati eljárás időpontjában mekkora volt a munkavállalói létszám.

63. A Döntőbizottság az alapos 1. kérelmi elemre a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján

megsemmisítette a jogsértő döntést, és a Kbt. 165. § (5) bekezdése alapján bírságot szabott ki. A Döntőbizottság az alaptalan 2. kérelmi elemet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

64. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdés alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat - figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

65. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy jogsértően nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, és ez az eljárást lezáró döntésre is kihathat. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a jogorvoslattal érintett közbeszerzés magas becsült értékére. A Döntőbizottság értékelte ugyanakkor az ajánlatkérő együttműködő magatartását, valamint azt, hogy a jogsértés a döntés megsemmisítésével reparálható volt. A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy az ajánlatkérővel szemben először állapított meg jogsértést e törvény alapján. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a beszerzés támogatásból finanszírozott, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

66. A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 45/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 2. § (1) – (3) bekezdése szerint

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatában az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 129. § (1) bekezdésétől eltérően az eljárási költségekről való döntés keretében az igazgatási szolgáltatási díjról a (2)-(3) bekezdés szerint rendelkezik.

(2) Amennyiben a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntéseket hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj 200 000 forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből 200 000 forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

(3) Amennyiben a kérelmező jogorvoslati kérelmében több jogsértés megállapítását is kérte, de a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatában a kérelemnek csak részben ad helyt, az igazgatási szolgáltatási díjnak a Közbeszerzési Hatóság (2) bekezdés szerinti saját bevételeivel csökkentett részét az alapos és alaptalan kérelmek arányának figyelembevételével téríti vissza a kérelmezőnek.

67. A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja vagy a jogorvoslati eljárást a (6) bekezdésben foglalt okból megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. A kérelem vagy egyes kérelmi elemek visszavonása esetén a kérelmező a fenntartott kérelmi elemekre figyelemmel és a külön jogszabályban meghatározottak szerint tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

68. Ákr. 124. § [Az eljárási költség]

Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Ákr. 129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről]

(1) Az eljárási költséget a hatóság összezszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(2) Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani.

(3) A hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

69. A jogorvoslati eljárásban a kérelmező az alábbi költségeinek megtérítését kérte:

A megfizetett igazgatási szolgáltatási díj 700.000.-Ft, a kérelmező képviselőjében eljáró felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó költsége 174.000.-Ft + Áfa munkadíj, megbízási szerződés alapján. A kérelmező képviselőjében eljáró személynek tárgyaláson való megjelenési költsége: 17.852.-Ft, továbbá 200 oldalnyi fénymásolás, nyomtatás során felmerült készkiadás, 5.000.-Ft.

70. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek 1 kérelmi elem vonatkozásában helyt adott, a kérelmet 1 kérelmi elem vonatkozásában elutasította, és a jogorvoslati eljárást 1 kérelmi elem vonatkozásában a D.402/2018. számú ügyben érdemi vizsgálat nélkül megszüntette, az ajánlatkérőnek meg kell fizetnie a kérelmező részére 100.000.-Ft-ot, az igazgatási szolgáltatási díjnak azon részét, amely a Döntőbizottság bevételeit képezi, és amit az alapos kérelmi elemekre tekintettel nem a kérelmező visel. A Döntőbizottság ezen felül 366.667.-Ft összegű igazgatási szolgáltatási díjnak a kérelmező részére történő visszautalásáról intézkedett.

71. A Döntőbizottság a kérelmezőt az eljárás során megbízottként képviselő felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó munkadíjának összegét mérlegeléssel 100.000.-Ft +

Áfa összegben állapította meg, mivel azt találta arányban állónak a ténylegesen, indokoltan kifejtett képviseleti tevékenységgel, figyelembe véve a beadványok megszerkesztésének időigényességét, a beadványok és a tárgyalási nyilatkozat terjedelmét és az azokban kifejezésre juttatott jogi érvelés bonyolultságának fokát és helytállóságát. A Döntőbizottság elfogadta a képviselőnek a jogorvoslati tárgyaláson való megjelenésével kapcsolatban felmerült 17.852.-Ft költségigényt is. A Döntőbizottság nem látta indokoltnak az ajánlatkérő marasztalását a nyomtatással, fénymásolással kapcsolatosan felmerült költségekben, mivel mind a közbeszerzési eljárás, mind a jogorvoslati eljárás informatikai rendszerek igénybevételével, elektronikus felületen került lefolytatásra, valamennyi dokumentum elektronikus formában rendelkezésre állt a kérelmező számára, és papír alapú dokumentum benyújtására a jogorvoslati eljárás során nem került sor.

72. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2) bekezdésén alapul.

73. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. január 7.

Uherné dr. Laczi Orsolya sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közzolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Ajánlatkérői képviselő (kizárólag elektronikus úton)
2. Kérelmezői képviselő (kizárólag elektronikus úton)
3. ScriptNum Kft. (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)
5. Irattár